

A TÖRTÉNETEK A VÍZBŐL JÖNNEK

FISCHER BOTOND

Mythophobia

■ A tengernek nincsenek történetei. A történetek a vízből jönnek, mert az ember is a vízből született. Kevesen merik mindennap megkísérteni a halált azzal, hogy történetet lopjanak a víztől, ezért ritka a mesecsínáló. De a tengernek nincsenek történetei, a vizét nem lehet meginni. A halászok a kikötőben ugyan tudnak mesélni. Lejárok hálót javítani és meghallgatni a sós szavaikat, melyekről azt állítják, hogy a tenger adta őket. Nem tudom, mit higgyek. Szavakat nekem is sikerült már kicsikarnom ettől az óriáskurvától, hínárba ragadt mormolást, csigahéjból kiszippantott esti imát, kifejni egy-egy sorsfoszlányt a tajtékából, de történeté még sosem álltak össze ezek a zsebből metszett félmondatok.

A lápról költöztem a tengerhez, de ez így nem igaz, mert csak akkor jöttem el, mikor már nem volt láp. 1898-ban, a lecsapolás utolsó évében. A Lecsapoló Bizottság épülete most már rendőrség, elátkozott ház, elátkozottak építették. Mert a lápot nem lehetett ismerni, még annak sem, akinek száz évig volt az otthona, nem létező állatok hemzsegték benne, és a nem létező állatok csak a lápon törhették át a létezés víztükrét.

Minden éjjel a tengerről álmodtam. Egyszer elmeséltem Sikidinek, hogy mit látok minden álmomban, amit nem a Nap alatt álmodok, ő árulta el, hogy a tengeret álmodom. Mikor a Lecsapoló Bizottság az első árkokat megásta, tudtam, hogy előbb-utóbb mennem kell, és hova máshova jöhettem volna. Ha nincs már hova hazamenni, akkor az ember a tengerhez megy.

A tengerhez az álmok miatt, a történetek miatt és a halak miatt. Annyiféle halat ismertem, mint a legöregebbek a lápon. Mindegyikről, amelyik valóban létezett, tudtam, hogy miféleképpen kell megsütni vagy megfőzni, hogy a legfinomabb legyen. A nem létezőkhöz pedig kitaláltam egy új receptet. Mikor először jöttem le ide, a kikötőbe, a hajnali piacra, és a halszag úgy nyomult vastagon az orrlyukamba, mint egy éhes szerető, azt hittem, minden jó lesz végre. Három év után végre mindennap halat eszem. De körbejártam a standokat, és egyik halnak sem tudtam a nevét.

A láptól a legtöbb történetet a halakkal loptam el. Csíkból nagyon sokat kell enni, hogy történetet emésszek belőle, és az is olyan lesz, mint amilyen a legutóbbi volt, mikor egy nagy fazéknyi csíkot főztem bele a sós vízbe. A ragadozó halakkal könnyebb volt, mert tűfogaikkal apró darabonként szaggatták ki a vízből a történeteket, ezeket a darabokat már tényleg csak megenni kellett, és újra összerakni őket. A nem létező víziállatok húzában viszont nem létező történetek rakódtak le, ezeket is ki tudtam főzni, le tudtam nyelni és el tudtam mondani őket. Nem ijedtem meg, mikor a tengeri állatok és halak húzából és zsírából nem lett semmi bennem. Az evés csak egyik módja a lopásnak. Finomak a tenger halai, bármennyire is hiányzik a húsból a sár íze. De semmilyen létező vagy nem létező

csellel sem sikerül a kurvától egy százszor elmondott, unalmas történetet sem kicsikarnom. A tengernek nincsenek történetei.

Eladtam őket. Lisztért, tojásért, ruháért, cipőért, csónakjavításért, pénzért, és az árat én szabtam, mert az én portékám kelendőbb volt. Itt, a tengernél, kurvának nevezik azt, aki pénzért mesél, és pénzért szeretkezik. Ott, a lápon, istenkáromlásnak mondták, ha valaki a családján és a szeretőjén kívül másnak ingyen odavesztegette az ölét és a nehezen megtalált szavait. Meszelt kunyhókba és putrikba mentem házalni. Ha kellett, és volt olyan történetem, amiért érdemes volt, akkor bejöttem a lápról, be akár a városba is. Nem létező halat ritkán ettem, és még ritkábban sikerült összerendeződő szavakat orozni, egy nem létező történetet meghallhatóvá mondani. Nyolc ilyen történetem volt. Kettőt a feleségemnek adtam, egyet nászajándékkul, egyet csak úgy, az ágyban. Egyet adtam a kisfiamnak, egyet a szeretőmnek. Egyet eladtam a városban, a grófnak, az árából házat építtettem. Három maradt, mikor 1898-ban elindultam a lép helyén maradt, ágyasrabszolgának fogott földről, ezeket Sikidinek adtam el, hogy láthassam a tengert.

A Leccsapoló Bizottság emberei közül hárommal üzleteltem. Az első, bajuszkás kistisztviselő, aki gyűlölte az irodát, gyűlölte a lápot, de gyűlölte a leccsapolást is, a szavakat nagyon szerette. Aggodalmasan válogattam, hogy az idegen valami különlegeset, színeset kapjon a pénzéért, de emezt csak a legolcsóbbak érdekelték. Az volt a véleménye, hogy egy történet attól igazi, ha ismeri az ízét.

A másik kettő mérnök volt, az elátkozottak között a legátkozottabbak. Hallották a bajuszkás történetét, hallották, honnan vette, nekik is kellett. A szűnyögzűmmögte, párás unalmukat akarták enyhíteni, de nem a megvásárolt történettel, hanem a vásárlással. Mert jó viccnek érezték, hogy behívjanak egy sárszagú lépít, és alkudjanak vele egy éppen megfelelő ajándékra, amit hazavihetnek magukkal mutogatni, mikor már befejezték az idomítást, és a lép szemében már csak az engedelmességet látni. De egy történetet nem lehet becsomagolni. Vagyis nagyon nehéz, nehezebb, mint maga a történet. Mérgezett történetet adtam nekik, lassan emésztette fel őket. Hazamentek, lefogytak, unatkoztak, és a sár szagával az orrukban haltak meg.

A tengernek nincsenek történetei. De felkelek az ágyamból minden reggel. Lemegyek a kikötőbe, kimegyek a halpiacra, meztelenre vetkőzöm, a bőröm sós és ráncos, és fürdöm a vízben. Úgy csinállok, mintha lennének neki.

